

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

KS
v/Brit Olsen
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO

Deres ref

Vår ref
200600315-/HEG

Dato
22.03.07

Vedrørende interkommunalt samarbeid om introduksjonsordningen etter endringen av kommuneloven

Vi viser til telefonisk henvendelse til departementet ved Integrerings- og mangfoldsavdelingen 7. februar 2007 med spørsmål om introduksjonsordningen og interkommunalt samarbeid. Begrunnelsen for spørsmålet er kommuneloven nylig er endret på punktet interkommunalt samarbeid, og at det tidligere er avgitt en lovtolkningsuttalelse til lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) om adgangen til å legge myndighetsoppgaver etter introduksjonsloven til et annet organ enn kommunen selv.

Tolkningsuttalelsen det vises til i spørsmålet fra KS, ble avgitt i brev av 22. september 2004 fra daværende Kommunal- og regionaldepartementet til Lier kommune. Spørsmålet gjaldt adgangen til å overføre myndighetsoppgaver til et interkommunalt selskap. Det sies i svaret av 22. september 2004:

”Det blir altså et spørsmål om det foreligger hjemmel i introduksjonsloven for å kunne inngå interkommunale løsninger om de oppgaver loven pålegger kommunen, og hvis det foreligger slik hjemmel, hvilken form for organisering er i så fall tillatt?”

Slik introduksjonsloven er utformet i dag foreligger det ingen hjemmel for å kunne legge myndighetsoppgaver til et annet organ enn kommunen selv. Dette innebærer at kommunelovens § 27 setter rammene for samarbeid mellom flere kommuner, og av denne framkommer det tydelig at samarbeidet kun kan gjelde drift og organisering.”

Denne tolkning av adgangen til interkommunalt samarbeid er også grunnlaget for omtalen av dette spørsmålet i rundskriv H-20/05, punkt 3.1.6.

I Ot.prp. nr. 95 (2005-2006) om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om

kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid) foreslås nye regler for interkommunalt samarbeid i kommunelovens kapittel 5. Lovforslaget ble vedtatt av Stortinget 7. desember 2006, sanksjonert 15. desember 2006 og endringen trådte i kraft 1. januar 2007.

Lovendringen innebærer ingen endring i kommunelovens § 27 om interkommunale styrer, eller lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper. Dette er per i dag den vanligste formen for interkommunalt samarbeid. Kommunestyret gjør selv vedtak om opprettelse av et eget styre til løsning av felles oppgaver, men kan kun gi myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. På dette punktet er det ingen endringer i forhold til det som sies i Kommunal- og regionaldepartementets svar av 22. september 2004 til Lier kommune.

Lovendringen som trådte i kraft 1. januar 2007 innebærer derimot at to modeller av interkommunalt samarbeid om forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse er regulert nærmere, vertskommunesamarbeid uten egen folkevalgt nemnd, jf. kommuneloven § 28 b. *Administrativt vertskommunesamarbeid*, og vertskommune samarbeid med en egen folkevalgt nemnd, jf. § 28 c. *Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd*. I de to modellene kan kommunene gå sammen om et vertskommunesamarbeid ved at en eller flere kommuner (samarbeidskommuner) inngår avtale om at en annen kommune (vertskommune) overtar ansvaret for et nærmere oppgitt ansvarsområde eller sektor. Dette gjøres ved at administrasjonen til vertskommunen overtar det daglige ansvaret på samarbeidsområdet. Samarbeidet inngås gjennom en egen avtale som blir inngått av kommunestyrene selv. Skillet mellom disse to modellene av vertskommunesamarbeid har avgjørende betydning for hvor mye myndighet som kan overlates til vertskommunen.

Forskjellen mellom administrativt vertskommunesamarbeid og vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, ligger i at det vil være nødvendig å etablere en felles folkevalgt nemnd dersom en kommune ønsker å overlate saker av prinsipiell betydning til den andre kommunen. Kommunelovens begrep "*saker av prinsipiell betydning*" brukes for eksempel i § 23 som omhandler hva et folkevalgt organ kan delegere til egen administrasjonssjef, og er derfor et begrep kommunene allerede forholder seg til i eksisterende delegasjonsvedtak mellom politiske organ og administrasjonen. Dersom det bare er saker av ikke-prinsipiell betydning som skal delegeres til vertskommunen, er det ikke nødvendig å etablere en felles nemnd. Vedtaksmyndigheten blir å så fall delegert til administrasjonen i vertskommunen. I høringsnotatet med forslag til nye regler om interkommunalt samarbeid fra Kommunal- og regionaldepartementet juni 2005 sies det i punkt 6.4.2.2:

"Vertskommunemodell uten nemnd egner seg etter departementets oppfatning for samarbeid innenfor lovpålagte ansvarsområder som er sterkt regelstyrt, med liten grad av lokalpolitisk skjønnsutøvelse og ofte med krav til en særlig god fagkompetanse. Dette vil derfor i stor grad dreie seg om saker som ikke er av så allmenn prinsipiell betydning at de skal underlegges en politisk behandling."

Med endringen i kommuneloven som nå er trådt i kraft, er det tatt inn en såkalt generell hjemmel i § 28 a. nr. 1, som innebærer at all offentlig myndighetsutøvelse kan delegeres til en vertskommune, med mindre den aktuelle særlov er til hinder for det. Særloven i dette tilfellet, introduksjonsloven, er ikke til hinder for noen slik delegasjon.

Dette innebærer altså at dersom det mellom to eller flere kommuner er inngått avtale om administrativt vertskommunesamarbeid, jf. kommuneloven § 28 b, og arbeidet med introduksjonsordningen er omfattet av avtalen, kan vertskommunen utføre oppgaver og treffe vedtak etter introduksjonsloven på vegne av samarbeidskommunen(e).

Dersom samarbeidskommunen ønsker at enkelte spørsmål i introduksjonsloven, for eksempel hvem som skal inngå i den såkalte "kan-gruppen" jf. introduksjonsloven § 3 tredje ledd, skal avgjøres av egen politisk eller administrativ ledelse, må dette særskilt presiseres i avtalen mellom kommunene.

Også dersom kommunene anser at saker etter introduksjonsloven er "saker av prinsipiell betydning" og derfor skal underlegges politisk behandling, kan samarbeidskommunen(e) i avtale om vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, jf. § 28 c, overføre oppgaver og myndighet til å treffe vedtak etter introduksjonsloven.

Med hilsen

Ahmad Ghanizadeh (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Hov Eggen
rådgiver

Kopi: IMDi